

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra EN ENKESTAND

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 15.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph01val-shoot-idm139737874776240/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

Wienervognen var nu kommen ud af Skoven; den havde kun en halv Mil tilbage, inden den naaede sit Bestemmelsessted. Povlsen red hen ud for Vinduet, han havde kastet sin Regnkappes Hætte tilbage. Hans store rødbrune Skæg saa' ud som en Hund, der havde været ude at svømme. Cecilie slog Ruden ned, rev sin Handske af og rakte ham sin Haand, lænende sig ud af Vinduet. Han blev ved at ride et Slykke og holde hende i Haanden, medens han let højede sig hen mod hende. Deres Øjne hvilede i hinanden i et langt og varmt Møde. Hendes Rejsetørklæde var gledet hende af Hovedet, Regndråberne piskede hende i Ansigtet og fæstede sig som Perler i det krøllede Haar. — Vi ses snart, hviskede hun.

— Gaar det an? hviskede han med et lille Smil.

— Det skal gaa an, sagde hun med et af Trods straalende Blik.

— Farvel, Frue! sagde Povlsen, svingede med sin Hue og lod Hesten gøre en halv Vending. Hun vedblev at læne sig ud af Vognvinduet og se fast paa ham. Hans Ansigt saa' ud som en Sol midt i Regnvejret, og idet han let berørte Hesten med sin Spore, lod han den gøre en stolt Kapriol, men han sad som faststøbt til den. Derpaa igen en rask Vending, og af Sted fór han i Galop, indtil Skoven skjulte ham og slugte Lyden af Hovslagene.

Fru Cecilie Staa's Bosættelse i S. faldt sammen med en epokegørende Begivenhed i denne Bys Historie. Byens Folk havde hidtil mest udmærket sig ved Sans for Audesteg og Gammel-Rømtoddy; navnlig drejede de selskabelige Samtaler sig om, hvorledes man kunde skaffe sig røgte, god gammel St. Croix Rom for en nogenlunde billig Penge. Den gamle, nys afdøde Sognepræst, en Rationalist fra Aarhundredets Begyndelse, havde forgæves Søndag ud og Søndag ind prædiket mod Fraaseri og Drukkenskab og for Husfid forbunden med stille Fryd i Hjemmets Skød i Overensstemmelse med „Jesu blide Lære“, men hans Mangel paa Tænder og brægende Røst gav hans Stemme noget uendeligt søvndyssende, saa han til sin Ærgrelse ofte herte sine langt udsbundne Formaninger besvarede med en Snorken af de saa Tilhørere, der først vækkedes, naar Degnen efter Prædikenen søgte at overskrige det gamle skrattende Orgel. Saa blev den gamle Præst syg og laa til Sengs omtrent et Aar, men han afleverede samvittighedsfuldt en Prædiken, som Degnen da maatte læse op i Kordøren. Men Belysningen i Kirken, hvis Højskibs Vinduer af økonomiske Grunde var bleven tilmaurede og sad som skidne Blindinger i den overkalkede Mur, var kun sparsom. Degnen var gammel og svag-

svnet, og Præstens Haandskrift utydelig; deraf kom det, at Degnen efter at have begyndt sin Oplæsning med: Mine elske—de Til—hø—re—re, vi — er — i Dag — for—for—sam—lede — for — med — hverandre — at betragte . . . pludselig mumlede: Hvad Fanden er det der staar? hvilken Naivitet slet intet Indtryk gjorde paa de fire Tilhørere, der sov videre. Lige saa galt gik det Organisten, der tillige var Snedker og maaske derfor behandlede Orgelet som en Høvlbænk, thi pludselig blev Tonen helt borte, hvorved de fire Tilhørere vakttes og stirrede med stupid Bestyrtelse op. Snedkeren fór op fra sit Sæde og bag Orgelet, thi han fik straks Mistanke om, at dette maatte være en Fejl af Bælgetræderen, en forhenværende, noget fortrukken gammel Skomagere.

— Er De gal, Bissemejer? hele Aarværket tier jo, raabte han. Skomagere, der spadserede langs ad sin lange Træskammel og gjorde sin Gerning med en Møllehests Regelmæssighed, svarede: Vrævl, Peddersen, jeg véd bedre end De, hvor mange Trit der gaar paa „Søde Jesu, vi er her“. Men da Petersen vilde prøve sin Lykke paa ny og nærmede sig Orgelets Klaviatur, saa' han, da han kastede sit Øje ned i Kirken, at de fire Tilhørere, Degnen og Kordrengene havde betragtet Tjenesten som ophørt og var gaaet deres Vej. Han lukkede da ganske rolig Klaviaturet og fulgtes med Bælgetræderen hen paa en Beværtning, hvor de drak varm Romtoddy paa Forniddagen og spillede „Køge l'Ilombre“ *in bona caritate*.

For de yngre, ivrigere Præster, der i Omegnen havde afløst den gamle Stok, efterhaanden som de uddøde, havde de kirkelige Forhold i Købstaden nogen Tid været til Forargelse. Regeringen vidste sagtens lidt derom, thi da den gamle Præst var død, kaldte den til hans Efterfølger en for sin Begavelse berømt midaldrende Landsbypræst til det usædvanlig store og indbringende Embede. Det var hans Ankomst og Virksomhed, der hidførte den nye Epoke i Købstadens Liv.

Da Pastor Alstrup holdt sin Tiltrædelsesprædiken under en saa stor Tilstrømning, at Kirken ikke kunde rumme Forsamlingen inden for sine Mure, fandt alle, at Rygtet ikke havde overdrevet hans Pris som Prædikant. I Stedet for den gamle affældige Skikkelse med det utydelige Mæle, der afhaspede en usammenhængende Række af trivielle Formaninger om at gøre det gode og sky det onde, stod en fyldig, af Sundhed og Kraft svulmende, fem og fyrretyveaarig Mand paa Prædikestolen, med et varmt og mildt funkende Blik, en stærk, højellig frisk Røst, hvis Metalklang